Бани одам аъзои якдигаранд!

Овози тоҷик

آواز تاجیک

Рӯзнома аз соли 1924 мебарояд

Номҳои пешинаи рӯзнома: «Овози тоҷики камбағал» (соли 1924), «Овози тоҷик» (солҳои 1924-1931), «Ҳақиқати Ӯзбекистон» (солҳои 1931-1940), «Ӯзбекистони сурх» (солҳои 1950-1964), «Ҳақиқати Ӯзбекистон» (солҳои 1964-1991).

РӮЗНОМАИ ОЛИЙ МАҶЛИС ВА ДЕВОНИ ВАЗИРОНИ ҶУМҲУРИЯТИ ӮЗБЕКИСТОН

27 марти соли 2002. Чоршанбе № 22 (12765)

Дар фурӯш нархи озод. Рӯзнома соати 18.20 имзо гардид.

Пазирой дар қароргоҳи Оқсарой

Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон Ислом Каримов 25 март дар қароргоҳи Оқсарой аъзоёни ҳайати вакилони Конгрессро таҳти сарпарастии ҷонишини раиси Кумитаи оид ба разведкаи Сенати ИМА Ричард Шэлбй пазируфт.

— Мо аз хайра мақдам гуфтани Шумо ва ҳамкоронатон дар Ӯзбекистон мамнун ҳастем, — гуфт Ислом Каримов ҳангоми воҳурӣ. — Сафари шумо боз як зуҳуроти тасдиқ бар он мебошад, ки муносибатҳои мутақобилаи мо торафт инкишоф меёбанд.

Сарвари мамлакатамон оид ба он қаноатмандӣ изҳор намуд, ки сафари расмии ба қарибинаи ӯ ба ИМА пурсамар ба анҷом расид. Воҳӯриҳое, ки дар рафти сафар ба амал омаданд, бори дигар нишон дод, ки дар ИМА саъю кӯшиш оиди вусъат додани муносибатҳо бо Ӯзбекистон калон аст. Ҳамчунин дар Ӯзбекистон ҳар як ҳайати вакилонро аз он сӯи уқёнус бо диққату эътибор пешвоз мегиранд.

Ҳангоми мулоқот дар қароргоҳи Оқсарой ҷонибҳо зикр намуданд, ки Эъломия дар бораи шарикии стратегӣ ва асосҳои ҳамкорӣ, ҳамчунин дигар ҳуҷҷатҳое, ки ҳангоми сафари Ислом Каримов ба имзо расонда шудаанд, асоси мустаҳками ҳуқуқӣ барои рушди муносибатҳои мутақобила ба ҳисоб меравад.

Дар рафти сӯҳбат масъалаҳои амнияти минтақавӣ, рафти амалиётҳои зиддитеррористӣ, вазъият дар Афғонистон, масъалаҳои ҳамкории дучониба дар бобати муқовимат нишон додан ба таҳдидҳои трансмиллӣ ва дигар масъалаҳое мавриди баррасӣ қарор гирифтанд, ки ҷонибҳо ба онҳо майлу шавқ доштанд.

(ӮзА).

Кошонаи маърифат ва нафосат

22 март дар Тошканд мутантан бинои нави Консерватория кушода шуд

Имрӯз, вақте ки дар саросари кишвари офтобиамон тантанаҳои наврӯзӣ идома дошта, мардумамон хушу хурсандӣ мекунанд, аҳли фарҳанги ҷумҳурият, намояндагони беҳтарини санъат ҳамроҳи тамоми халқамон гувоҳи боз як тантана гардиданд. 22 март маросими мутантани кушоиши бинои нави консерватория ба амал омад, ки онро барҳақ кошонаи маърифат ва нафосат номидан мумкин аст.

Дар толори калони Консерватория ҳунарпешагони мардумиву шоистаи ҷумҳурият, омӯзгорон ва муҳассилини консерватория, сарварони вазорату идораҳои ҷумҳурият, аъзоёни ҳукумату парлумони Ӯзбекистон, дипломатҳои мамлакатҳои хориҷӣ, намояндагони ташкилотҳои байналхалқӣ, вакилони воситаҳои ахбори оммавии маҳалливу хориҷӣ ва ғайра ҳозиранд.

Маросими мутантанро ҳокими шаҳри Тошканд Р.Шоабдураҳмонов ифтитоҳ намуд.

Дар маросим Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон Ислом Каримов суханронӣ кард.

— Кушоиши бинои нави консерватория дар пойтахти азимамон шаҳри Тошканд танҳо воқеаи фараҳбахш ба аҳли санъат, балки фахру ғурур барои ҳар як инсоне мебошад, ки дар мамлакати мо ҳаёт ба сар мебарад, — гуфт Президенти Ӯзбекистон Ислом Каримов. — Муассисаи мазкур таъриҳи беш аз шаступанҷсола дорад ва нақши он дар ҳаёти маънавиамон беқиёс мебошад. Вай аввалин шуда дар байни мамлакатҳои Осиёи Миёна ва Қазоқистон созмон ёфта, дар бадали фаъолияти худ ба рушди санъати мусиқӣ саҳми беандоза гузошт. Аҳли ҷамъияти мо хуб медонад ва он чизро воло арзёбӣ мекунад, ки дар ҳамаи комёбиҳое, ки дар соҳаи санъати мусиқии мамлакатамон ба даст омадаанд, пеш аз ҳама, дар бобати офариниши асарҳои операв балет, мусиқии овозиву созӣ, таъсири он ба рушди эстрадаи замонавӣ ҳиссаи консерватория беқиёс мебошад.

Президенти Ӯзбекистон Ислом Каримов дар бораи фаъолияти серҷанбаи ҷамоаи мазкур, нақши он дар бобати тайёр кардани кадрҳои баландмалака, ҳунарпешагони соҳибистеъдод ҳарф зада, ба бинокорон, муҳандисон, ҳунармандон ва тамоми онҳое миннатдорӣ изҳор намуд, ки дар сохтану ба истифода супурдани ин қасри мӯҳташами санъат саҳми калоне гузоштаанд.

Сарвари давлатамон ҳамчунин зикр намуд, ки хизмати калони ҷамоаи эҷодкори консерватория дар он зоҳир мегардад, ки кадрҳои баландмалакаро ба воя мерасонад. Аз ҳамин сабаб даҳҳо дастпарварони онҳо бо санъати волои ҳуд, маҳорати баланди хеш саҳнаи ҷаҳонро забт намудаанд, ҷавононе, ки дар ин ҷо таҳсили илм мегиранд, дар оз-мунҳои байналхалқӣ ғолиб омада, обрӯву эътибори Ӯзбекистонро дар саросари ҷаҳон боз ҳам баланд мебардоранд.

— Имрӯзҳо мо бо эҳтироми бузург номи он оҳангсозон ва ичрогарон, омӯзгоронеро ба хотир меоварем ва ба забон мегирем, ки бо санъати нотаккрор ва мероси ҳуд ба маданияти санъати мусиқии ӯзбек саҳми беқиёсе гузоштаанд, — гуфт сарвари давлатамон.

Баробари шунидани ин суханон пеши назар симои Г.Кёрер, Ю.Кон, А.Козловский, Б.Надеждин, М.Ашрафӣ, Ю.Рачабӣ омаданд. Онҳо маҳз дар ҳамин ҷо ба фаъолият шуруъ кардааанду бо номи онҳо ба роҳ мондани таҳсили анъанавӣ сахт марбут мебошад. Дар ин даргоҳ ҳамчунин С.Ҷобулова, М.Тоҷибоев, Т. Алиматов, Ф.Мамадалиев ва дигарон фаъолият пеш бурда, барои ба камол расондани ҳунарпешагоне саҳми калон гузоштаанд, ки алҳол ба ситораҳои санъат мубаддал гардидааанд. Аз он ҷумла, оҳангсоз Ойдин Абдуллоева, пианинанавозон Марат Мақсудов, Барно Муҳаммадҷонова, Фирӯза Ҳайдарова ва дигарон шогирдони даргоҳи мазкур буда, дар бисёр озмунҳои байналхалқӣ иштирок намуда, ғолиб омадаанд.

Ҳунарпешаи мардумии Ӯзбекистон Турғун Алиматов, оҳангсоз Мустафо Бафоев, барандаи мукофоти «Ниҳол» Анна Гузаирова дар маросим суханронӣ карда, ба сарвари давлатамон барои ташаббускор ва ташкилотчии сохтмони чунин қасри зебои санъат гардиданаш миннатдорӣ изҳор намуданд, ки ба ҳама гуна талабҳо ва тамоми онҳое миннатдорӣ изҳор намуд, ки дар сохтану ба истифода супурдани ин қасри мӯҳташами санъат саҳми калоне гузоштаанд.

Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон Ислом Каримов дар бораи ҳаҷмҳои бузурги маблағгузорӣ барои ба анҷом расонидани ин лоиҳаи бузурги ҷумҳуриявӣ ва ба ҳисоб рафтани ин ҳаҷмҳо ба ҳисоби Президенти Ӯзбекистон Ислом Каримов ба ҳисобгирӣ ва ба ҳисобгирии Вазорати молия ва Вазорати молиявӣ ба ҳисобгирӣ ва ба ҳисобгирии

Ба пешвози иҷлосияи Олӣ Мақлис

Аз рӯи талабу эҳтиёҷ

Маълум аст, ки солҳои охир дар ҷумҳуриятамон дар бобати ҳифзи муҳити атроф ва оқилона ба истифода супурдани обектҳои табиӣ корҳои зиёде ба иҷро расонда, ба фароҳам овардани майдони ҳуқуқӣ дар соҳаи мазкур, минҷумла таҳияву қабул кардани ҳуҷҷатҳо ва санадҳои меъёриву ҳуқуқӣ, суғурта кардани онҳо диққату эътибори калон дода мешавад. Аз ҷониби Кенгаши Олӣ Мақлис ба баррасии иҷлосияи навбатии парлумони мамлакатамон пеш гузоштани лоиҳаи қонунҳо «Дар бораи партовҳо» ва «Дар бораи суғурта» иқдоми навбатӣ дар ин бобат мебошад, ки ба муҳокимаи умумихалқӣ пешкаш ёфта буданд.

Саравваи, бояд таъкид кард, ки лоиҳаи қонун ойди партовҳо нисбат ба дигар санадҳое, ки ба ҳифзи муҳити атроф дахл доранд, пеш аз ҳама бо пешгирӣ кардани таъсири зараровари партовҳо ба ҳаёт, тансиҳҳатии шаҳрвандон, ҳифзи молу мулки онҳо ва табиат аз таъсири ногувори партовҳо фарқ карда меистад. Дар он нуктаву моддаҳое сабт ёфтаанд, ки чавобгарии ташкилотҳову муассисаҳо, корхонаҳо, шаҳрвандон, алалхусус роҳбаронро, хеле пурзӯр гардондааст ва бешак, самараи хуб мебахшад. Дар айни замон ба муҳокимаи умумихалқӣ гузоштани лоиҳаи қонун ҳам имконият медиҳад, ки он пухтаву нишонрас таҳияву қабул гардида, минбаъд барои пешгирӣ кардани як қатор муаммоҳо саҳм бигирад.

Баробари қабул гардидани лоиҳаи қонун бешак муносибат ба партовҳо, алалхусус партовҳои саноатӣ, маишӣ тағйир меёбад.

Лоиҳаи қонун «Дар бораи суғурта», ки дар қироати аввал аз ҷониби вакилони халқ дар иҷлосияи ҳафтуми Олӣ Мақлис маъқул дониста шуда, ба муҳокимаи умумихалқӣ пешниҳод гардид, ба фароҳам овардани шароит ба рушди минбаъдаи бозори суғурта дар ҷумҳурият нигаронда шудааст. Ва он мебояд ба меъёрҳо ва андозаҳои байналхалқӣ мувофиқат кунад.

Зеро дар лоиҳаи қонуни мазкур тадбирҳои ҳуқуқӣ оид ба ҳимоя кардани ташкилотҳои суғуртавӣ аз ғайриқонунӣ дахолат кардан ба фаъолияти онҳо аз тарафи сохторҳои мухталифи назораткунанда пешбинӣ гардида, талабҳои махсус оид ба танзими муносибатҳо дар соҳаи суғурта ва назорат аз болои он пеш гузошта шудаанд.

Дар он механизми ҳуқуқии ҳифзи истеъмолгарон дохил карда шудааст. Яъне дар лоиҳа пешбинӣ гардидааст, ки камаш 90 фоизи маблағи оинномавӣ бояд бо пул гузошта шавад ва ин талаби ҳатмӣ мебошад.

Як хусусияти муҳими лоиҳаи қонунро алоҳида зикр кардан лозим мааяд. Он дар пойгоҳи талабу қоидаҳои иқтисоди бозаргонӣ, ҳамоҳангӣ бо Кодекси шаҳрвандии Ҷумҳурияти Ӯзбекистон ва дигар санадҳои қонунгузорӣ таҳия гардидааст. Таҷрибаи ҷаҳонӣ дар ин бобат ба назар гирифта шудааст. Ва он ин маъниро надорад, ки лоиҳаи қонун бо онҳо якрангӣ дорад. Дар он пеш аз ҳама ба фароҳам овардани шароити зарурӣ ба рушди бозори хизматрасонии суғуртавӣ, ки ба андозаҳои байналхалқӣ ҷавобгӯ ст, баланд бардоштани малакаи касбии коркунони соҳа диққату эътибори калон дода шудааст.

Алқисса, қабул гардидани лоиҳаи қонунҳои мазкур баҳри рушди минбаъдаи соҳаҳои ҳоҷагии халқи мамлакатамон нақши калоне хоҳанд бозид.

Б. НОРАЛИЕВ,
номзади илми фалсафа.

Ба пешвози 900-солагии зодрӯзи Абдухолиқи Ғиҷдувонӣ

Омодагӣ ба ҷашни илоҳиётшиноси бузург

Барномаи маҷмӯӣ оид ба тайёрӣ ва гузарондани тантанаҳо бахшида ба 900-солагии зодрӯзи илоҳиётшинос Абдухолиқи Ғиҷдувонӣ қабул гардид. Тантанаҳо соли оянда таҳти васояти ЮНЕСКО дар Бухоро ва Ғиҷдувон ба амал меоянд.

Дар ватани олим ҳудуди қабри Ғиҷдувонӣ обод гардонда, ансамбли мадрасаи «Улуғбек», Масҷиди Ҷомеъ ва дигар иншоотҳои ҳамшафати он ба бар либоси нав мегиранд.

Дар доираи ҷашн гузарондани силсилаи семинарҳои илмиву амалӣ дар назар дошта шудааст. Дар онҳо таъсири асарҳои илмии Ғиҷдувонӣ ва шогирди ӯ Баҳоваддини Нақшбанд дар рушди маънавияту маърифати халқҳои Осиёи Миёна, Қазоқистон, Шарқи Наздику Миёна баррасӣ карда мешавад. Ҳамчунин гузарондани сӯҳбатҳо дар гирди «мизи мудаввар» бо иштироки диншиносон, олимон, ҳуқуқшиносон, нависандагон, паёмнигорон, намояндагони конфессияҳои мухталифи динӣ пешбинӣ гардидааанд.

Дар доираи тайёрӣ ба ҷашн озмун дар байни нависандагон, шоирон, паёмнигорон барои офариниши асар, мақолаҳои беҳтарин бахшида ба Абдухолиқи Ғиҷдувонӣ эълом гардид.

Ба тантанаҳои ҷашнӣ олимон, ҳадисшиносон, диншиносон аз хориҷ низ даъват карда мешаванд.

«Туркистон-пресс».

Рози дил

Фарзандони истиқлол

Оре, мо — хатмкардагони соли таҳсили 2000—2001 ҳудро бо камоли ифтихор ва ниҳояти ғурур метавонем чунин биномем. Зеро ҳанӯз дар овоне, ки акнун сиёҳро аз сафеду бадро аз нек метавонистем фарқ бикунем, кишвари азизи мо, Ватани муқаддасамон ба истиқлол расид, мавқеъ ва мақоми хеҳро дар ҳамчамъияти ҷаҳон таъин намуд, онро ҷаҳониён шинохтанду вай ҳам ҳуд ва ҳам ҷаҳониёнро шинохт.

Ёд дорам, устоди аввалинамон ба мо сарҳади Ӯзбекистонро аз харитаи дунё, ки вай он вақт дар ҳайати Иттиҳоди Шӯравии собиқ бо ранги сурх ифода шуда буд, ба дӯшворӣ нишон медод. Дар он харита ҳатто номи Ватани мо сабт наёфта буд. Дар паҳлӯи як нуқтаи хурди ба ранги сурх олуда номи Тошкандро навишта буданд. Сонитар харитаҳои ҳудии мамлакатамон интишор шуданд ва мо бо чашмони ҳайратзада қаламрави кишвари азизамонро тамошо мекардем. Аз дидану хондани номи шаҳрҳои бузурги Ватанамон — ҳамчун Самарқанду Бухоро, Навоиву Қаршӣ, Хоразму Хива, Тирмизу Шаҳрисабз, Андиҷону Намагон, Нуқусу Ҷиззах, Қӯқанду Фарғона завқу кайфияти бемонанд мебурдем. Дар он харита ҳатто номҳои ноҳияи Риштону хочагии Сӯх ҳам ҷой доштанд. Сӯхиро мо он замон ҳанӯз ноҳия набуд, хочагие дар ҳайати ноҳияи Риштон ба шумор мерафт. Мо бинобар он харита дар фурсатҳои фориғ аз таҳсил ва танаффусҳои байни дарсҳо ба бозии «шахрҳобиву шахрӣ» машғул мешудем. Ана ҳамин тариқ, бахти бузурге насиби мо гардид. Истиқлоли Ватани мо ба шогирди синфи аввали мактаби маълумоти ҳамагонӣ шуданашон рост омад. Ҷумҳурияти азизамон, гӯё баробари мо, зина ба зина камол меёфт, баробари мо ҳудшиносу оламшинос мегардид.

Бо тақозои қисмат мо бо оила ба пойтахти кишварамон шаҳри азими Тошканд, ки дидану тамошояш ҳанӯз аз аҳёми тифлӣ орзуям буд, кӯч бастем ва ман чанд соли охири таҳсилро дар мактабҳои озодаву кулай ва кушоду равшани ин шаҳри нозанин ба сар бурдам.

Симои Тошканд гӯё дар пеши назари мани мактабҳон рӯз аз рӯз тағйир меёфт, рӯз аз рӯз беҳтару ҷаззобтар ва шукӯҳманду шукуфтатар мегашт. Ҳоло он барҳақ шаҳри озодаву зебоест. Ман ҳар боре, ки ба зиёрати зодгоҳи ҳуд, барои аёдати хешовандон ба ноҳияи Сӯх биравам, ба дӯстони ҳамсолҳоям аз хусуси ин ободониву шукуфонии пойтахти Ватанамон ҳикоят мекунем. Онҳо — рафиқони ҳамсолу ҳамдиёрам аз нақлҳои ман ба вачд меоянд, гаштаву баргашта аз хусуси навигариҳо ва бунёдкориҳои Тошканд пурсон мешаванд.

— Ҳайкали шоири бузург Алишери Навоиро ҳам дидай?

— Биноҳои ҳокимияти шаҳру вилояти Тошкандро чӣ?

— Мо «Майдони хотираи шаҳидон»-ро аз тариқи оинаи нилгун тамошо кардем. Оличаноб-а! Ту онро аз наздик дида бошӣ даркор?

— Ҳайкали «Модари мотамсаро» чӣ?

— Майдони корти тенниси «Юнусобод» оё ҳамин қадар калон? Мо ҳар сол мусобиқаҳои теннисро барои «Чоми Президент» аз телевизор тамошо мекунем. Чӣ хел бузургу мӯҳташам аст он?

Ва ба боз бисёр пурсишҳову саволҳои онҳо чавоб меҷуям ман.

Оре, имрӯз аксарияти дӯстону ҳамдиёрам, онҳое, ки низ фарзандони истиқлол ҳастанд, аз тамошои диданиҳои пойтахти кишварамон — шаҳри Тошканд бебаҳраанд. Вале акнун фурсати дидану завқ бурдан аз ин навгониҳо дарасидааст. Имрӯз онҳое, ки номаи камолро дар даст доранд, ба Тошканд ё дигар шаҳрҳои азими мамлакат бахри идомаи таҳсил ё ҳуд ҳисса гузоштан ба ин қабил бунёдкориҳо рафтаанд ё равона ҳастанд. Зеро аз замони истиқлол, аз давроне, ки моро парвардаву ба вояи расонидаааст, фақат ифтихор кардану мағрур будан кам аст. Дар рушду равнақ ва инкишоф ёфтану боз ҳам зеботару шукӯҳмандтар шудани он саҳм гирифтан мебояд. Танҳо ҳамон вақт маҳфуми зебои «мо фарзандони истиқлолем» маъниву маъноӣ зеботаре кашф хоҳад кард.

ФАРИДУН,
шаҳри Тошканд.

Шарҳи рӯзнома

Фишанги муҳими пешрафт

Садаи XXI садаи ақлу заковат аст. Ва кишваре, ки аз салоҳияти илмӣ ва неруи илмиву тадқиқотии ҳуд бештару васеътар истифода мебарад, ҳамон қадар ба пешрафту тараққиёти бемисл ноил мегардад. Барои исботи ин фикр далелу бурҳон ҷустан лозим нест. Чунки онро шунидаем, мушоҳида кардаем, иштирокдори бевоситаи он гаштаем ва аз адабиётҳои сершумор мутолиа ҳам намудаем.

Дар Ӯзбекистон баъди ба даст омадани истиқлолияти давлатӣ ба рушди маънавияту маърифат, аз он ҷумла соҳаи илму технология диққату эътибори калон дода мешавад, ки ҷузъи ҷудонашавандаи он ба ҳисоб меравад. Зеро дар мамлакатамон ба як чиз хуб сарфаҳм рафтаанд: дар шароити кунунӣ мақом ва аҳамияти мамлакатро дар доираи ҷомеаи ҷаҳонӣ пеш аз ҳама дарачаи пешрафти технологӣ, мувофиқгардонии салоҳияти илмӣ ба суръати пешрафти илмиву техникии саросари ҷаҳон муайян мекунад. Дар айни замон ҳамагон хуб дарк кардаем, ки саҳми ниёконамонолиму мутафаккирон дар пешрафти тамаддуни ҷаҳонӣ чӣ гуна асту онро дар саросари ҷаҳон чӣ гуна арзёбӣ мекунанд?

Бо назардошти талаби айём, пешрафти илму техника талаб пеш гузошта шудаст, ки соҳаи илму технология ҳам аз усулҳои кӯҳна даст кашида, баробари замонавӣ гардидани сохтор, ба дигаргунсозиҳо ҳамоҳангӣ пайдо кунад. Зеро торафт амиқ гардидани ислоҳот дар соҳаҳои ҳоҷагии халқ, ба миён гузошта шудани вазифаҳои нав ба нав тақозо дорад, ки аз муносибати кӯҳна ба илму технология қатъан даст кашида, роҳҳои нав ба нави рушди онро ҷустуҷӯ кунем, аз ҳама мақбулашро интихоб карда, дар амал татбиқ созем. Зеро муносибати кӯҳна пеш аз ҳама ба рушди мамлакат таъсири манфӣ расонда, босамарии истифода бурдани неруи илмиву технологиро коҳиш медиҳад. Мо муносибати кӯҳна гӯем, пеш аз ҳама «ба нақшагирии» илму технологияро дар назар дорем, ки ба ҳоидаҳои иқтисоди бозаргонӣ тамоман мухолиф буда, ба манфиатдории илму истеҳсолот таъсири манфӣ расонад. Ва боз дигар сабабҳо ҷой доранд.

Барои барҳам задани ана ҳамин қабил камбудиҳо Фармони Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон Ислом Каримов аз 20 феврали соли кунун «Дар бораи такмил додани ташкили фаъолияти илмиву тадқиқотӣ» нигаронда шудааст, ки ҳафтаи гузашта дар саҳифаҳои воситаҳои ахбори оммавӣ рӯи чопро дид. Ва он пеш аз ҳама ба фароҳам овардани шароити мусоид ба рушди минбаъдаи неруи илмиву технологии Ӯзбекистон, таъмини рушди салоҳияти илмиву техникии мамлакат мувофиқ вазифаҳои стратегӣ ва самтҳои устувори ислоҳоти иқтисодиёт ва соҳаи иҷтимоӣ, баланд бардоштани дараҷаи сифат ва босамарии тадқиқотҳои илмии амалигардондаистода ва дастовардҳои технологӣ, васеъ истифода бурдани онҳо дар амалия нигаронда шудааст. Дар он муносибати тамоман нав ва шаклҳои ташкилии рушду ба пуррагӣ истифода бурдани неруи илмиву технологии мамлакатамон дар алоқамандӣ бо ислоҳот дар низоми идорааи давлатӣ, рушди муассисоти демократӣ ва дигаргунсозиҳои сохтории иқтисодиёт муайян карда шудаанд.

Мувофиқи Фармони Президент дар мамлакатамон Шӯрои мутобиқгар созмон дода мешавад, ки мақомоти олии мувофиқатгардонӣ дар соҳаи фаъолияти илмиву технологӣ ба ҳисоб меравад. Ба зиммаи он муайян кардани самтҳои устувори тадқиқотҳои илмии фундаменталӣ ва илмии амалии бозёфтҳои технологӣ дар алоқамандӣ бо стратегияи рушди соҳаҳои иқтисодӣ ва иҷтимоӣ, дигаргунсозиҳои иқтисодии мамлакат дар пойгоҳи пешомадҳои кӯтоҳмуддат, миёнамӯҳлат ва дарозмӯҳлат, ташкили ташхис ва тасдиқи ҳулосаҳои корбастон оид ба барномаҳои калони илмиву тадқиқотӣ ва лоиҳаҳои технологӣ бо назардошти мутобиқсозии онҳо бахри манфиатҳои мамлакат ва самтҳои устувори давлатии рушди иқтисодиёт ва иҷтимоиёт, тасдиқ намудани ҳар гуна лоиҳаҳои барномаҳои калони илмиву технологӣ, созмон додани низоме гузошта шудааст, ки мебояд олимони соҳибистеъдодро ҷонибдорӣ карда, ғояҳои пешқадам, олимонеро рағбатнок созад, ки мунтазам бо тадқиқотҳои наву пешомаднок шуғл меварзанд. Шурои мазкур ҳамчунин бо тасдиқи барномаҳои ҳарсолаи давлатии тадқиқотҳои илмӣ, дастовардҳои технологӣ ва лоиҳаҳои инноватсионӣ шуғл меварзад.

Мақомоти нав оид ба мутобиқсозии фаъолияти илмиву технологӣ аз сексияҳо оид ба асосҳои ҳуқуқии қарор ёфтан ва рушди давлати демократӣ, навкунии маънавӣ ва маърифии ҷамъият, рушди неруи маъданиву ашёи хоми мамлакат, баланд бардоштани ҳосилхезии замин ва ғайра шуғл меварзад. Ва сексияҳои мазкур аз ҳисоби аъзоёни Шӯрои мутобиқгар, олимон ва мутахассисони номдори мамлакат таркиб меёбанд ва ба фаъолияти он сарвари кардани Нахуствазири ҷумҳурият боиси инкишоф ёфтани фаъолияти он мегардад.

Ба мақсади авч гирондани корҳои илмиву тадқиқотӣ дар назди Шӯрои мутобиқгар ба сифати мақомоти иҷроия Марказ оид ба илму технология созмон дода мешавад. Баробари ин дар назди Шӯрои мутобиқгар шӯро оид ба таҳлили лоиҳаҳои калони илмиву сармоягузорӣ ташкил карда мешавад. Марказ, ки директор ба кори он сарвари мекунад, вазифаи ба вуҷуд овардани самтҳои устувори фаъолияти илмиву техникӣ, ташкилу гузарондани озмунҳо, амалӣ гардондани тадқиқотҳои амалӣ, тайёр кардан ва бозомӯзии кадрҳои илмӣ гузошта шудааст. То чӣ андоза баланд будани мақоми ин ташкилотҳоро далели мазкур ҳам исбот мекунад. Минҷумла директори марказ аз чиҳати мақом ба вазир, сарвари шӯро оид ба ташхиси лоиҳаҳои калони илмиву инноватсионӣ ба ҷонишини вазир баробар карда шудааанд.

Ба мақсади бо маблағ фароғирии лоиҳаҳои инноватсионӣ дар назди Шӯрои мувофиқгардонӣ Бунёди бо маблағ таъминкунии фаъолияти илмиву техникии инноватсионӣ созмон дода мешавад, ки маблағҳои буҷавӣ, аъзобадалии васоятгарон, грантҳои байналхалқӣ маблаги вазорату корхонаҳо, идораҳо, вомҳои мақсадноки муассисоти молияви, аз он ҷумла хориҷиёнро муттаҳид сохта, ба пешравии кор харҷ мекунад.

Ҳамин тавр, дар соҳаи пешрафти илму дастовардҳои технологӣ гардиши куллӣ ба вуҷуд меояд ва ҷоннок гардидани фаъолият дар ин бобат бешак фишанги муҳим ойди пешрафти мамлакату салоҳияти илмии он мегардад.

Манбаи илҳоми хоҳарон

Донишҷуёни Консерватория Карина ва Марина Бурмакинаҳо, чун дигар ҳамсолону ҳаммуҳассили ҳуд, имрӯзҳо бо кайфияти тамоман дигар ҳаёт ба сар мебаранд, меомӯзанд ва эҷод мекунанд. Ва на танҳо арӯси сол — Баҳор, Наврӯз, балки бинои нави донишгоҳ низ ба онҳо манбаи илҳом шуда хизмат мекунад, ки ба қарибӣ консерватория ба он кӯчида гузашт.

Бинои Консерватория, ки дар маркази пойтахт қад кашидааст, бо нодир буданаш ном баровард, бо нотакрориаш ба ҳусни Тошканд ҳусни нав зам намуд. Дар ин кошонаи мусиқӣ бисёр чиҳатҳои ба ҳуд хос ба назар бармехӯрад: аввало, барҳавоии бино, баъдан нақшу нигори ба ҳуд хоси миллии бо услуби меъмории замонавӣ ҳамоҳангӣ пайдо карда, машқгоҳу дарсхонаҳои ба талаби аз ҳама замонавӣ ҷавобдиҳанда нотакрор будани бинои нави консерваториярро исбот мекунад.

Карина ва Марина алҳол муҳассили соли сеюми факултаи фортепиано буда, таҳти сарпарастии устодашон, дотсент Н.Пулодхонова таҳсилро давом медиҳанд. Духтарон-хоҳарон соҳибистеъдод буданд ҳудро ҳанӯз ҳангоми таҳсил дар мактаби мусиқии ба номи В.Успенский намоиш дода буданд. Мактабро ба баҳои аъло хатм намуданд. Меҳру муҳаббатро нисбати мусиқӣ дар онҳо волидоншон бедор сохтанд. Владимир Бурмакин ва Нелла Валиулиноваҳо бо ибрати шахсии ҳуд хоҳаронро ба мусиқӣ, олами сехрноки он роҳнамун сохта тавонистанд. Духтарон баробари ворид гаштан ба устохонаи падарашон, ки бо санъати тасвирӣ машғул мегардид, ҳудро дар дигар олам тасаввур мекарданд ва аз ҳурдсолӣ меҳру муҳаббат нисбати санъат забона зада, дар қалби кӯчакашон нисбати мусиқӣ меҳри тамоман дигар пайдо шуд.

Хоҳарон-мусиқидонҳо дугоникҳо буда, ба ҳамдигар ниҳоят монанд ҳастанд ва аз ин рӯ баъзе саргузаштҳо ба иштироки онҳо ба амал меоянд, ки онро баъд арзёбӣ карда, бештар меҳанданд. Махсусан ҳангоми супурдани имтиҳонҳо ин ҳолат тезтез рух медиҳад.

Ба туфайли ана ҳамин соҳибистеъдодҳо ва устодони санъат санъати мусиқии Ӯзбекистон саросари ҷаҳон машҳур гардидаст. Ҳалқамон санъатдӯст асту барои ин ҷода маблағро дарег намедорад. Сохта ба истифода супаурдани бинои нави Консерватория ба ин мисоли равшанест. Охир, алҳол дар кадом давлати ИДМ ба сохтмони бинои консерватория даст задааанд? Ба ин савол чавоб баргардондан кори дӯшвор мебошад. Чунки ба сохтмонаш шуруъ накардааанд.

Ҳамхории ҳукуматамон таҳти сарпарастии Президент Ислом Каримов аст, ки ситорааҳои санъатамон торафт зиёд гардида, бештар онҳо медурахшанд, санъати волоямонро саросари ҷаҳон намоиш дода, пасоянди гони ояндадори авлоди бузург будани ҳудро дар амал намоиш медиҳанд.

Ба ин фаъолияти хоҳаронмуҳассилини Консерватория Карина ва Марина Бурмакиновахо мисоли равшан шуда метавонад. Ситораи ҳунари онҳо акнун ҷило медиҳад ва боварӣ ҳаст, ки дар оянда фурӯзонтар мегардад. Барои амалӣ гардондани он танҳо ба ҳоҳарон бурдбориҳоро таманно дорем.

Дар сурат: хоҳарон — **Карина ва Марина БУРМАКИНА**ҳо аз фаро расидани арӯси сол кайфияти тамоман нав доранд ва манбаи илҳоми ҳудро дар баҳор мебинанд.

Аксбардор: Рустам ШАГАЕВ. (ӮзА).

Ҳиммати «Нуронӣ»

Ба шӯъбаи хазинаи «Нуронӣ»и шаҳри Бухоро бештар одамони солхӯрда меоянд. Раиси «Нуронӣ» Орифҷонҳоҷиев ХӮҶАЗОД ва нойби ӯ Мирзо ака ФАРШАТОВ ба мӯйсафедон доимо бо лутфу эҳтиром муносибат намуда, баҳри кушудани гиреҳи муаммоҳо тадбирҳои муфид меандешанд.

Мухбири ҷамоатиамон Аминҷон Шукуров бо раиси хазинаи «Нуронӣ»-и шаҳр Орифҷонҳоҷиев ХӮҶАЗОД ҳамсӯҳбат шуд. Инак, матни он бароятон пешкаш мегардад.

Хазинаи «Нуронӣ»-и шаҳри Бухоро, ки фаъолияташро бо такя ба маҳаллаҳо ва фаъолони ҷамоатӣ пеш мебарад, аз ҳаётӣ иҷтимоии аҳолӣ воқиф мегардад, аз рӯи имконият ба ҳонадонҳои камбисот ва бепарастор кӯмаки моддӣ мерасонад. Ҷамъиятамон бо ёрии ҳокимияти шаҳр ва раҳбарияти корхонаю ташкилотҳои муассис талаби корафтадагонро қонеъ мегардонад.

Мо алалхусус, ба сиҳҳатию саломатии кӯҳансолон муолиҷаю ҳизмтрасонии тиббии онҳо эътибори калон медиҳем. Маҳз ба ҳамин мақсад соли гузашта ду маротиба ба ҳокимияти вилояту шаҳри Бухоро мурочиат карда шуд. Бо иштироки бевоситаи сардори шӯъбаи нигаҳдории тандурустии вилоят Х.Тошев, раиси хазинаи ногиронҳои вилоят Ҷ. Олимов, сардори хазинаи «Нуронӣ»и вилоят Ортиқ Вафоев, хазинаи бачагони вилояти Бухоро А.Музаффаров ва фахриёни ҷамъияти «Нуронӣ» Ч. Намозов, У. Камолов ва С. Ҷумъаев хизматрасонии дорухонаю бемористонҳои шаҳр аз назар гузаронда шуд. Нуқсонҳои зиёде ба назар расид. Барои бартараф кардани он чораҳои таъҷилӣ дида шуд. Қарори дар ин соҳа қабулшудаи ҳокимият бошад, барои минбаъд беҳтар намудани хизмати тиббии пиронсолон мусоидат намуд.

Рӯзҳои ид, масалан Наврӯз, Соли нав, Рӯзи Мустақилиятро дар корхонаю маҳаллаҳо бо шукӯҳ гузаронда, дастурхони пурнозу неъмат ороста мешавад.

Дар ташкилоти «Нуронӣ»-иамон ба аризаю мурочиатҳои даҳанакии пирон эътибор калон аст. Ягон хату мактуб беэътибор намемонад. Масалан, дар бадали соли ҷорӣ беш аз 60 ин гуна мурочиатномаи аҳолӣ дида баромада, аз рӯи онҳо чораҳои зарурӣ андешида шуданд. Мо барои маҳаллаҳо тартибу интизоми ҷамовариро мустаҳкам намудан, ҷорӣ кардани урфу одатҳои пешқадами ҳалқ ва беҳтар намудани тарбияи авлоди наврас сардорони ин маҳалларо бо машварат аз ҷумлаи оқсақолони ташаббускор ва обрӯманд таъин намудам. Дар бадали соли гузашта сардори 12 маҳаллаи дар ихтиёрамон буда аз нав интихоб карда шуд. Инчунин барои ҳавасмандӣ ва ҳунарнамоии аҳолии маҳаллаҳо ойди нигоҳ доштани осоиштагӣ, баланд бардоштани маданияту ободонӣ дар истиқоматгоҳҳо озмунҳои маҳаллаҳоро мегузаронем. Соли гузашта дар ин бобат маҳаллаи 11-уми ноҳияи Ф. Хӯҷаев сардораш Шариф ака Азимов, маҳаллаи 18-уми ҳамин ноҳия сардораш Ибод Ҳаётов ва маҳаллаи 1-уми ноҳияи Бофандагӣ сардораш Роза Мингалиева пешқадам буданд ва ба гирифтани мукофотҳо ноил гаштанд.

Дар ҳузури ҷамъияти «Нуронӣ» музейи шӯҳрат ташкил карда шудааст, ки дар он таъриҳи ҷумҳурияти Ӯзбекистон ва вилояти Бухоро чун оина инъикос ёфтааст.

Мо барои беҳтар кардани хизматрасонии хазинаамон ба корхонаҳою ташкилотҳо мурочиат намуда, аз онҳо ёрии моддӣ металабем ва ё осон кардани мушкили хонадонеро илтимос мекунем. Бояд гуфт, ки ҳама роҳбарони корхона ба ин таклиф хайрхоҳӣ менамоянд.

Мусоҳиб Аминҷон ШУКУРОВ.

«Ба бачаҳо «Бале!» — гӯед!»

Ба пешвози маҷлиси махсуси Созмони Милали Муттаҳид, ки аслан дар даҳаи дуюми моҳи сентябри соли гузашта дар қароргоҳи СММ дар Ню-Йорк бояд барпо мегардид ва он ба моҳи маи соли 2002 мавкуф гузошта шудааст, Ҷунбиши ҷаҳонии манфиати бачаҳо (ҶҶМБ) эълон намудааст, ки то моҳи апрели соли равон тадбирҳои асосии он ба амал ҳоҳад омад.

Шиори ҶҶМБ «Ба бачаҳо БАЛЕ гӯед» мебошад, ки тамоми ташкилотҳои ҳукумативу ғайриҳукуматӣ ва байналмилалӣ дар ҷараёни ин ҷунбиш кӯшиш менамоянд дар амали ҳуд заррае барои некуаҳволии бачаҳои сайёра саҳм бигиранд. Дар доираи ин ҳаракат аз феврали соли гузашта то моҳи маи соли ҷорӣ бачаҳо барои таъмини наврасон дар ҶҶМБ, дар ҳамин мӯҳлат сафарбаркунии созмонҳои ҷамъиятии шаҳрвандӣ ба ин ҷунбиш идома дорад.

Тамоми чунин чораҳо аз партави Эъломияи ҳуқуқи кӯдак, ки соли 1989 қабул гардидааст об мехӯрад. Соли 1990 бошад, дар маҷлиси махсуси СММ сарони 71 давлати ҷаҳон дар зери ҳуҷҷати эъломияи эҳтиёт, ҳимоя ва рушди бачаҳо имзо гузошта, нақшаи кори амалиро тартиб дода буданд, ки дар муддати муайян татбиқи онҳоро таъмин намоянд. Дар маҷлиси махсуси СММ бошад, маҳз татбиқи ҳамин нақшаҳо ва то чӣ андоза рӯи кор омадани онҳо барасӣ ҳоҳанд шуд. Ҳамаи ин корҳо дар манзараи вазъи бачаҳои кишварҳои ҷаҳон таҳлил гардида, бар замми ин ба аҳволи ҷиҳати заифтарини ҷамъият — кӯдакон дар мамлакатҳо, минтақаҳо ва дунё инчунин бозрасӣ ҳоҳанд шуд.

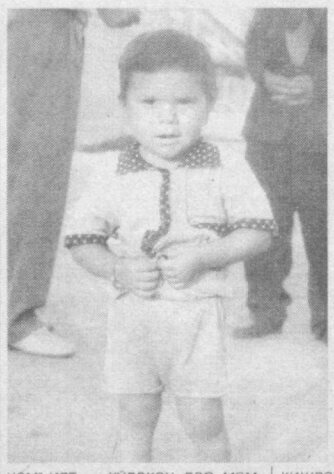

Дар натиҷа ҷамъбаст ва ҳулосаҳои маҷлиси СММ барои роҳбарони давлату ҳукуматҳо дастури амал барои корҳои ояндаашон ҳоҳад гардид. Маҷлис инчунин дар пеши ҳуд вазифа мегузорад, ки барои даҳсолаи оянда роҳбарони давлатҳо нақшаҳои дақиқро тарҳрезӣ намоянд.

Собиқ роҳбари Ҷумҳурии Африқои Ҷанубӣ, барандаи ҷоизаи Нобел Нелсон Мандела ва аз масъулони СММ Граса Машел ташаббускорони ин ҷунбиш мебошанд, ки онҳо дар мадди аввал ҷалб намудани эътибори роҳбарони кишварҳоро ҳадафи ҳуд қарор доданд.

Дар меҳмонхонаи «Шератон»-и Тошканд мулоқоти журналистон ва идораҳои марбути аҳволи кӯдакони ҷумҳурӣ ба амал омад, ки он бо ташаббуси Барномаи «Бачаҳоро начот диҳед» (Британияи Кабир) ва ЮНИСЕФ ташкил гардид.

— Дар тамоми ҷаҳон воситаҳои ахбори оммавӣ ҶҶМБ-ро пуштибонӣ менамояд ва бо ҳамин аз омодагӣ ба маҷлиси махсуси СММ далолат мекунанд, — гуфт дар ибтидои сӯҳбат роҳбари Барномаи «Бачаҳоро начот диҳед» дар Осиёи Марказӣ хонум Парвин Пойдор. — Ва дар канор мондани онҳо низ имрӯз, ки воситаҳои ахбор роҳи муҳимтарини нақли аҳволи кӯдакон мебошад, аз тасаввур дур аст.

Дар сӯҳбати умумӣ, ки намояндагони воситаҳои ахбор аз рӯзномаву радиотелевизиони марказӣ ва маҳалҳо журналистон ширкат намуданд, дар кадом ва чӣ гуна воситаҳои иттилоот ба чӣ шаклу мазмун равшан намудани аҳволу вазъияти бачаҳо гуфта шуд. Дар мулоқотҳои гирди «мизи мудаввар», ки журналистони нашрияву радио ва телевизион дар алоҳидагӣ ба мардум чӣ гуна ва бо кадом мӯҳтаво расондани маълумотро аз аҳволи бачагон бо машварат мубодила намуданд.

Азбаски то маҷлиси СММ чанд моҳи дигар ҳанӯз дар пеш аст, дар воситаҳои ахбор бештару воқеъбинтар ва дақиқтар равшан намудани ин тавсия гардид.

Сарпарасти ЮНИСЕФ дар Ӯзбекистон Руди Родригес дар бобати аҳволи танги бачаҳо дар минтақаҳои алоҳида ва аз оддитарин неъматҳои моддӣ ва маънавии ҳаёт бебаҳра будани онҳо нақл намуд. Воқиан дуруст аст, ки аз аҳволи кӯдакон бояд бохабар буд ва хабардор кард.

Тоҷибой ИКРОМОВ,
хабарнигори «Овози тоҷик».
Суратгир муаллиф.

Дар роҳи пешрафти маънавӣ

Маънивият неруи инсон, халқ ҷомеаъ ва давлат аст. Агар маънавият нест, пас ҳеҷ гуна беҳбудӣ ҳам нест. Дар ин бобат нафақат аз собиқаи дур, балки аз гузаштаи наздик ҳам метавон мисолҳои фаровоне овард. Аз мустаҳкам намудани маънавият дарег доштани неру ва сарвати маънои аз ояндаи худ даст кашиданро дорад, таъкид менамояд президент Ислом КАРИМОВ. Аз ин ҷост, ки ба масъалаи рушди минбаъдаи маънавият дар Ӯзбекистон дар давраи кунунии тараққиёт, ки озодкунии ҷабҳаҳои мухталифи ҳаёти ҷомеъа бо суръати тез идома дорад, эътибори махсус дода мешавад. Корҳои бузургмиқёсе, ки дар чаҳорчӯбаи иҷрои фармони Президент «Дар боран тадбирҳо оид ба барномаи озодкунӣ ва амиқгардонии ислоҳот дар ҷабҳаҳои сиёсӣ, иқтисодӣ ва маънавии ҷомеъа таъмини амнияти мамлакат» амалӣ мешаванд, шаҳодати рӯшани ин нукта мебошанд. Хабарнигори оҷонсии иттилоотии Ӯзбекистон ба котиби масъули Шӯрои ҷумҳурӣ оид ба маънавият ва маърифат Аслиддин БОЛИЕВ бо саволи «вазифаҳои дар бобати маънавият пешрӯи ҷомеъаи мо гузоштаи сарвари давлат чи гуна иҷро мешаванд?» мурочиат намуд.

— Инак, беш аз даҳ сол аст, ки Ӯзбекистон дар роҳи бунёди ҷомеаи шаҳрвандӣ ва давлати ҳуқуқбунёди демократӣ устуворона гом мезанад. Қайд бояд кард, ки комёбиҳои ҷумҳурият дар ин роҳ таҳти сарпарастии президент ба даст оварда ва бисёр чиҳат ба тағйирёбии афкор ва ҷаҳонбинии ҳамватанони мо, пояҳшавии маънавии онҳо, пойдории тамоми ҷомеъа вобастаанд.

Бо мақсади иҷрои Фармони номбурда, ки ҷабҳаи маънавиятро фаро мегирад, шӯро барномаҳои «Навсозии минбаъдаи маънавии ҷомеъа» ва «Баланд бардоштани фаъолияти сиёсӣ ва ҷамъиятии аҳолӣ»-ро кор карда баромад ва ба амал татбиқ менамояд. Бо ин мақсад сездаҳ шӯрои илмию равишомӯзӣ созмон ёфт. Ба онҳо арбобони шинохтаи илм, фарҳанг ва маърифати кишвар ҷалб карда шуданд. Ҳар як шӯро соҳиби оинномаи хеш аст, ки дар он вазифаҳои пешрӯи вай акси ҳудро ёфтаанд. Бисёр созмонҳои давлативу ҷамъиятӣ дар кори онҳо кумак мерасонанд. Дар саф фарҳангистони улум, Кумитаи давлатӣ оид ба илм ва техника, Кумитаи давлатӣ оид ба матбуот, Вазорати маълумоти олӣ ва миёнаи махсус, Вазорати фарҳанг, Иттиҳоди нависандагони Ӯзбекистон, Ширкати симо ва садои Ӯзбекистон, Оҷонсии иттилоотии миллии ҷумҳурият (ӮзА) ва ғайра ҳастанд. Вазифаҳои асосии шӯроҳо ба амал татбиқ намудани консепсияи ғояи истиқлоли миллӣ мебошад, ки ба ҳамоҳангсозии сунnатҳои маънавии миллӣ ва умумибашарӣ, пойдор сохтани сулҳ ва ризоият дар кишвар баҳри гул-гулшукуфии Ватан нигаронда шудааст.

Шӯрои ҷумҳурӣ оид ба маънавият ва маърифат дар ҳамкорӣ бо созмонҳои зикргардида як қатор адабиётҳои илмию оммавиро таҳия ва интишор намуд, ки мероси гузаштагони бузурги моро дар бар гирифтаанд. Аҳолиро бо ҳуввиятҳои маънавиву динии халқамон ошно менамоянд. Ҳамчунин адабиётҳои бачагона барои насли наврас, китобҳои дарсӣ ва аёниятҳои таълимӣ, осорӣ публисистӣ, китобҳо оид ба торихи нав нашр шуданд.

Омӯхтану эҳё намудани анъанаҳои беҳтарин, оинҳои мардумони мо, тарғибу ташвиқ кардани санъати мусиқӣ ва тасвирӣ, ҷустуҷӯи ҳалли муаммоҳои оила низ аз вазифаҳои муҳим ба шумор мераванд. Дар ҳамкории шӯроҳои илмию равишомӯзӣ барномаҳои таълимӣ оид ба улуми ҷамъиятиву инсоншиносӣ, аз қабили фалсафа, торихи Ӯзбекистон, забоншиносӣ, ахлоқ, сиёсатшиносӣ, ҷамъиятшиносӣ, фарҳанг «Ғояи истиқлоли миллӣ: мавҳумҳо ва принсипҳои асосӣ» навишта ва дастрас карда шуданд.

Маҷмӯи маърӯзаҳо барои донишҷӯёни мактабҳои олӣ оид ба кишвари мо, аз ибтидои нахустин нишонаҳои фарҳангӣ дар қаламрави кунунии ҷумҳурият, ки онҳоро бо пояҳои давлатдории халқи ӯзбек ошно менамояд, тайёр гардиданд. Номгӯйи зиёди рисолаҳое интишор ёфтанд, ки ба мавзӯъи мақом ва нақши истиқлол дар роҳи таъмини минбаъдаи инкишоф ва беҳбудии кишвар бахшида шудаанд. Ҳамчунин аёнияти таълимии «Ғояи истиқлоли миллӣ: мавҳумҳо ва принсипҳои асосӣ. Маводҳо барои маърӯза» омода гардид ва бо теъдоди зиёд ба забонҳои ӯзбекӣ, русӣ ва қароқалпоқӣ чоп шуд. Ин фан алҳол дар тамоми таълимгоҳҳои кишвар омӯзонида мешавад. Зеро ғояи истиқлоли миллӣ бояд пояи афкори ҳар кадоми мо, бахусус ҷавонони мо гардад.

Ғайр аз ин назди Шӯрои ҷумҳурии оид ба маънавият ва маърифат маркази илмии тарғиби тафаккури миллӣ созмон ёфт. Алҳол марказ, баробари тайёр кардану паҳн намудан ва нашри барномаю айёниятҳои илмӣ, амалӣ ва илмию амалӣ, иҷрои Фармон «Доир ба тадбирҳои ба амал татбиқ намудани барномаи оид ба озодкунӣ ва амиқ гардондани ислоҳот дар ҷабҳаҳои сиёсӣ, иқтисодӣ ва маънавии ҷомеъа, таъмини амнияти кишвар»-ро низ назорат менамояд. Дар марказ оид ба самтҳои муҳиме ҳамчун «Таҷрибаи миллии тарғибот: давраҳои инкишофи торихӣ ва методологӣ», «Раванди бузургмиқёси муборизаи ғоявӣ ва методологӣ», «Масъалаҳои амиқ гардондани дониши ғоявии кормандони ҷабҳаи маънавият ва маърифат», «Роҳҳои судманди ташаккул додани иммунитети ғоявии шаҳрвандон алорағми таҳдиди ғоявӣ» пажуҳишҳо ба амал бароварда мешаванд.

Муболиға намешавад, агар гӯем, ки дар дастовардҳои бузургмиқёси тамоми ҷабҳаҳои ҳаёти ҷомеаи мо дар тӯли солҳои истиқлол ҳамгириои байни миллатҳо ва миллиятҳо нақши бузурге бозид. Фармони президент чорабиниҳои наверо дар таҳкими минбаъдаи ин ҳамгирой дар назар дорад. Чунончӣ, дар тамоми вилоятҳо машваратҳои мунтазами сайёри илмию амалӣ дар мавзӯъи «Ҳамгироии байналмиллӣ ва динӣ — кафолати пойдорӣ» амал менамоянд. Филмҳои мустанади «Ӯзбекистон — маъвои умумии мо», «Сулҳ — дар идроки одамон», «Зиндагии якҷоя дар зери як осмон» ба навор бардошта шуданд. Намоишгоҳи сайёри «Ӯзбекистон — маъвои умумии мо» ва фестивали ҳамном, ки оҷонсии иттилоотии миллии Ӯзбекистон дар ҳамдастии фарҳангистони бадеӣ созмон дод, бо муваффақияти бузург гузашт.

Шӯроҳои вилоятӣ, ноҳиявӣ ва шаҳрии маънавият ва маърифат бо иштироки олимон, адибон ва арбобони ҷамъиятӣ вохӯриҳои мухталифро дар чаҳорчӯбаи «Мизи мудаввар» созмон медиҳанд, оид ба мавзӯъҳои рӯзмарра конфронсу машваратҳо мегузаронанд. Барои бо сифат гузаштани ин қабил чорабиниҳо бо маводҳои зарурӣ таъмин намудани онҳо хеле муҳим аст. Бинобар ин ҳам интишори адабиётҳо ва рисолаҳо таҳтӣ силсилаи «Кумак ба суханг» ба роҳ монда шуд. Кобили таваҷҷӯҳ аст, ки дар ин қабил интишорот ба паҳлӯҳои гуногуни тарғибу ташвиқи ғояи истиқлоли миллӣ мақоми асосӣ дода мешавад.

Мазмун ва мундариҷаи дар мӯқаддимаи рисолаи «Ғояи истиқлоли миллӣ: мавҳумҳо ва принсипҳои асосӣ» баённамуддаи президент Ислом Каримов пурра ва ҳамаҷониба маънидод карда мешаванд. Дар асоси рисолаҳои мазкур бисёр мақолаҳо ва китобҳое, ки ба масъалаи омӯхтани торих, фарҳанг, ҳуввиятҳои маънавии мардуми Ӯзбекистон бахшида шудаанд, интишор ёфтанд. Дар байни онҳо асарҳои «Ӯзбекистон дар шароити истибдоди шӯравӣ», «Саҳифаҳои тозаи торихи Ӯзбекистон»,«Очеркҳо оид ба торихи давлатдории Ӯзбекистон», «Торихи Туркистон дар шароити таҷкиби сиёсии солҳои 20 — 30-ум», «Зиёиёни миллии Ӯзбекистон ва равандҳои торихӣ» мавҷуданд.

Машваратҳо ва конфронсҳои илмию амалӣ дар мавзӯъҳои «Асосҳои консептуалии ғояи истиқлоли миллӣ», «Масъалаҳои рӯзмарраи тарғиби тафаккури миллӣ», «Маънавият, ғояи миллӣ ва дин: маърифат алорағми ҷаҳолат», «Маънавият ва тарбияи фикрӣ», «Вазифаҳои коркуноии ҷабҳаи таълими халқ дар бобати кор бо ноболиғон», «Адабиёти кӯдакон ва ғояи истиқлоли миллӣ» ва ғайра баргузор шуданд. Машварат дар мавзӯъи «Ғояи миллӣ — ғояи мо» мунтазам гузаронида мешавад. Умуман соли сипарӣ зиёда аз 10 ҳазор чорабиниҳо баргузор шуданд. Ғайр аз ин, дар чаҳорчӯбаи татбиқи Фармон курсҳои дарҳӯзаи ҳармоҳа доир ба такмили ихтисоси кормандони ҷабҳаи маънавият кушода шуданд. Беш аз 400 намояндаи минтақаҳои гуногуни кишвар дар ин ҷо аллакай таҳсил гирифтанд.

Пушида нест, ки дар тӯли солҳои истиқлол дар Ӯзбекистон барои эҳёи ном ва мероси ниёгони бузурги мо, ки дар инкишофи тамаддуни ҷаҳонӣ саҳми муносиб гузоштаанд, корҳои бисёре ба somон расиданд. Дар ин бобат ҳам Шӯрои корҳои муайянеро анҷом дод. Чунончи: дар ҳамдастии Фарҳангистони улум рисолаҳои илмии оммавӣ аз хусуси Бурҳониддин Марғинонӣ, Имом ал-Мотурудӣ, Камолиддин Беҳзод ба чоп расиданд. Китобе, ки ба чашмандози иҷтимоиву фалсафии Берунӣ бахшида шудааст, нашр гардид. Зиёда аз 130 китобҳои илмию дарсӣ ва аёниятҳо аз таҳқиқи илмӣ гузаштанд.

Такмил додани меъёрҳои давлатии таълимӣ, барномаҳои таълимӣ, китобҳои дарсӣ ва аёниятҳо, маводҳои равишомӯзӣ, ки дар таъмини ташаккули маънавияти шахси дорои идроки амиқи ғояҳои истиқлоли миллӣ, татбиқи бомуваффақияти барномаи миллии оид ба кадрҳо аҳамияти муҳим доранд, идома ёфтанд. Дар коркарди маводҳои вобаста ба фанни «Ғояи истиқлоли миллӣ» ҳамкории мунтазам ва мустақими Шӯрои мо бо вазоратҳои дахлдор, Фарҳангистони улум, Кумитаи давлатии оид ба илму техника, Кумитаи давлатии оид ба созмонҳои ҷамъиятӣ ба роҳ монда шудааст. Ба инкишофи чунин ҳамкорӣ мо эътибори доимӣ медиҳем. Зеро ҳоло ҳар як шахс бояд дар ташаккул додани иммунитети фитрии ҷавонон, ки аз хусуси муҳимияти он президент Ислом Каримов борҳо таъкид намудааст, саҳм гузорад.

Мониторинги равандҳои ғоявӣ амалӣ мегардад. Мақсад аз он омӯхтани равандҳои бузургмиқёси муборизаи ғояҳо дар тафаккури инсон, муайян намудани муаммоҳои умумидунёвӣ ва минтақавӣ дар ин ҷабҳа мебошад. Якҷоя бо Маркази омӯзиши афкори ҷамъиятӣ «Афкори ҷомеъа» пурсишҳо ва пажуҳишҳои иҷтимоӣ гузаронида шуданд. Бинобар хулосаҳои онҳо китобҳои «Ӯзбекистон: омили инсон ва ҳифзи иҷтимоии аҳолӣ», «Масоҳатҳои ғоявӣ: муаммоҳои бузургмиқёс; минтақавӣ ва миллӣ», «Маънавият ва маърифатпарвар», ҳам ва афкори ҷомеъа дар Ӯзбекистон» ба чоп расиданд.

Дар Ӯзбекистон солҳои истиқлол дарҳи

Мактаби «Мерос»

Дар солҳои истиқлолият баробари эҳёи суннатҳои мардумӣ соҳаи кашидадӯзии миллӣ рӯ ба инкишоф ниҳода, мактабҳои нав ба нав созмон дода шуданд. Яке аз ин мактабҳо таҳти унвони «Мерос» дар маркази ноҳияи Куйчирчиқ — шаҳраки Дӯстобод фаъолият пеш бурда, ба кори он Муборак Ҷамуддинова сарварӣ мекунад.

Дар мактаби мазкур ҷавонон аз асрори ҳунарҳои ниёкон бохабар гардида, онро бо мазмуну мундарҷаи замонавӣ ғанӣ месозад.

Дар суратҳо: 1. Дар мактаб ана ҳамин гуна маҳсулот тайёр карда мешавад. 2. Сарвари мактаб **М.ҶАМУДДИНОВА** бо маҳсули дасти шогирдон.

Аксбардор: Владимир ПОРТНОВ.

Бадруззамон Қариб ва «Фарҳанги суғдӣ»-и ӯ

Ҳар як халқи соҳибфарҳанг ва миллати мутамаддин талош ба он меварзад, ки дурдонаҳои илму адаби худро аз аъмоқи қарнҳо берун кашад ва дар маърази ҷаҳониёни фарҳангдӯсту бофазилат ҷиҳати истифода аз он гузорад. Забони суғдӣ аз шохаи забонҳои иронии миёнаи шарқӣ аст, ки аз қарни аввал то сенздаҳуми милодӣ дар густараи ҷуғрофиёи азиме, аз баҳри Сиёҳ то Чин, мардумони иронитабор ба он такаллум мекарданд. Ин шоха, баръакси забонҳои иронии миёнаи ғарбӣ, гурӯҳҳои мухталиферо дар бар мегирад, ки бо вуҷуди ихтилофашон ба андозае шабоҳатҳо доранд ва вуҷӯҳи иштирокашон чӣ аз назари тағйироти овой ва чӣ аз назари мушаххасаҳои сарфиву наҳвӣ, зиёд аст. Забони суғдӣ, аз назари танаввӯъ ва ҳаҷми адабиёт, муҳимтарин забони иронии миёнаи шарқӣ аст аз дидгоҳи ҷуғрофӣ ва забоншинохтӣ, дар байни забонҳои сакойӣ-хутанӣ, хоразмӣ ва балхӣ қарор дорад. Зодгоҳи ин забон, марзу буми Суғд аст, ноҳияест, ки дар асрҳои гузашта, қавмҳои иронизабони сакойӣ, хоразмӣ ва балхӣ онро иҳота карда буданд. Осори ҳаттии ин забон, ки аз навоҳиёи наздики Самарқанд то яке аз Бурҷҳои дохилии Девори Бузурги Чин ва аз Мӯғулистони Шимолӣ то дараи улёи рӯди Синд дар шимоли Покистон кашф шуда, қаламрави ҷуғрофиёии онро дар Осиёи Миёна ва нуфузи фарҳанги ин забонро аз қарни дуввум то сенздаҳуми милодӣ нишон медиҳад.

Порчаи болоӣ аз китоби «Фарҳанги суғдӣ»-и Бадруззамон Қариб, аз фасли «Муқаддима»-и он, ки бо бахши «Пешинаи торихӣ» шурӯъ мешавад, иқтибос гардид. Ин фарҳанг аз ҷониби муассисаи интишоротии «Фарҳангон» дар соли 1374-уми хуршедӣ мутобиқ ба соли 1995 милодӣ дар шаҳри Теҳрон — пойтахти Чумҳурии Исломии Ирон бо теъдоди ҳазор нусха ба чоп расидааст. Омӯзиши ҳаматарафаи забони суғдӣ асосан аз ибтидои асри XX шурӯъ мегардад. Дар соли 1904, ду сол баъд аз азми нахустин ҳайъати эктишофии Олмон ба Осиёи Марказӣ, яке аз пажӯҳишгарон, ки санаду мадракҳои нусхаҳои аз қисмати Турфон воқеъ дар Туркистони Чин бозёфтаро барасӣ менамуд, онро ба яке аз забонҳои то ҳол ношинохтаи ironӣ мансуб донист. Кашфиёте, ки минбаъд анҷом ёфт, онро ба забони суғдӣ нисбат дод. Хати ношинохтаи он хонда ва матнҳои он тарҷума шуданд. Шаст сол пеш, ба он санаду ҳуҷҷатҳое изофа гардиданд, ки аз Тоҷикистон (зодгоҳи аслии қавми суғд) ба даст омаданд. Ба ҷуз ин, китобхонаи нӯҳ қарн пеш пинҳонмондаи яке аз ғорҳои Ҳазор Буддо дар Дун Хвонги Чин, харобаҳои дижӣ (қалъа) дар кӯҳи Муғи наздики шаҳри кӯҳани Панҷиканди Тоҷикистон, вайронаҳои яке аз бурҷҳои дидбонии Девори Бузурги Чин ганҷинаҳое буданд, ки адабиёти суғдиро дар тӯли беш аз даҳ сада дар оинаи худ маҳфуз доштаанд. Онҳо аз қавми шаҳрнишин, бозаргон, фарҳангдӯст, ҳунарманд ва аз дину дониш огоҳ будани суғдиён ҳикоят мекунанд. Ин асноду ҳуҷҷатҳо аксаран дар китобхонаву осорхонаҳои чаҳор шаҳри Аврупо — Париж, Лондон, Берлин ва Санкт Петербург ҷой гирифтанд. Инчунин, ба онҳо катибаҳои кашф шудаи Мӯғулистон, деворнавиштаҳои шаҳри қадимаи Афросиёб — наздики Самарқанд, сангнавиштаҳои Шимоли Покистонро низ бояд изофа кард. Ҳамаи ин аз он далолат медиҳад, ки ин қавми кӯҳани ironӣ то ба кучо фарҳанги волои худро густариш дода будааст.

Фарҳанги сезабонаи суғдӣ — форсӣ — инглисии устод Бадруззамон Қариб дар асоси омӯзиши ана ҳамин матнҳои ба даст омада, тартиб ёфтааст. Баъд аз боби «Маохизи (маъхазҳои) торихӣ» бобҳои дигар бо номҳои «Нуктаҳои барҷастаи торихи Суғд», «Осори мактуб», «Кӯҳантарин мутунноманҳои бостонӣ», «Мутуни Будӣ», «Мутуни монавӣ», «Мутуни масиҳӣ», «Аснод ва катибаҳо» пай дар пай омада аз таъриҳи рӯи кор омадани хат ва алифбои суғдӣ, порчаҳои динии то ба ҳол ба даст омада, ки бо хат ва забони суғдӣ иншо шудаанд, ҳикоят мекунанд. Дар фарҳанг ҷадвали алифбоҳои суғдӣ, монавӣ, суриёнӣ, инчунин, дастгоҳи савтӣ ҷиҳати пайдо намудани вожаҳои суғдӣ бо роҳи ҳар чӣ осонтар оварда мешаванд. Сипас, бахшҳои асосии фарҳанг — бахши вожаёби форсӣ, бахши вожаёби инглисӣ ва бахши аслӣ бо тартиби алифбой оварда шудаанд. Бахши аслии фарҳанг ба ин тарз дар назар гирифта шудааст: вожаи суғдӣ, намоди хаттӣ, овонавишт, гунаҳои имлой, нукоти решашинохтӣ, нукоти дастурӣ, ирҷоъот, маънои форсӣ, маънои инглисӣ ва ниҳоят маохиз (маъхазҳо). Овонавишт дар асоси алифбои расмишудаи забоншиносии торихӣ сурат гирифтааст. Намоди хаттӣ баъд аз ҳарфнавишти суғдӣ бо ҳуруфи бузурги лотин омада далолатгари ба кадом манбаи суғдӣ иртибот доштани он вожа мебошад. Яъне, вожа аз матни буддоӣ гирифта шудааст ва ё аз матни масиҳӣ, аз матни монавӣ аст ва ё аз матни суғдӣ» интихоб гардидааст. Маънои форсӣ дар муқобили ҳарфнавишт ва аз пушти намоди хаттӣ мееяд. Ҳоҳ як вожа тавассути ду муҳаққиқ ба ду маъноии мухталиф тарҷума шудааст. Дар фарҳанг ин ихтилофи назарҳо мунъакис шудаанд.

Маъноии инглисӣ, ки дар сатри баъд мееяд аз матнҳои тарҷумашуда ба забонҳои инглисӣ, фаронсавӣ, олмонӣ ё русӣ нақл шудааст. Ихтилофи назарҳо низ дар маъноии инглисӣ мунъакис шудааст. Аломати суол нишонаи машкук (шаковар) будани маъност. Дар бораи хати суғдӣ: осори мактуби забони суғдӣ ба се хат навишта шудаанд: хатти суғдӣ, хатти монавӣ ва хатти суриёнӣ. Ба ақидаи муаллифи фарҳанг «хатти суғдӣ яке аз ҷавонаҳои фаръии хатти таҳririи оромӣ аст ва эҳтимолан аз ҳамон шохае рӯида, ки хатти паҳлавии ашконӣ низ аз он иқтибос шудааст».

Ба ин гуфтаҳои болоӣ танҳо ҳаминро метавон изофа намуд, ки бо истинод ва такя задан ба ин фарҳанг метавон дар мустақбал фарҳанги вожаҳои суғдии гуфтуӯиро низ эҷод намуд, зеро ворисони забони суғдӣ — тоҷикон то ба ҳанӯз теъдоди зиёди вожаҳо ва ибороти суғдиро дар тӯли асрҳои мутамодӣ дар синаи худ ҳифз намуда, аз насл ба насл интиқол додаанд. Ҳамчунин ин фарҳанг дар амри омӯзиши торихи забонҳои хешованд барои алоқамандони забоншиносии торихӣ дастури хубу муфидест. Барои амалӣ шудани ин амр бояд ҳар чи сареҳтар ва беш аз беш лаҳҷаву шеваҳои тоҷикӣ аз нигоҳи торихӣ омӯхта шаванд, чун дар шароити тараққиёти босуръати илму фарҳангу фанну ҳунар, ҷомеа низ пеш меравад, рӯйи ҳам рафта забони адабӣ низ рӯ ба рушду густариш меоварад. Таркиби луғавии ҳар забон аз ҳисоби он вожаву ибороте, ки то ҳол дар забони зиндаи халқ маҳфузанд, бой мегардад, дар натиҷа фикр расову баён тамомтар мешавад. Барои исботи ин фикр як далелро пеш меоварем: ҳоло дар забони адабии форсӣ-тоҷикӣ ибораи «сарфачӯй намудан»,ҳамчун муқобилмаъноии «исроф намудан» дар истифода аст. Бояд тазаккур бидиҳем, ки ҳам «сарф» ва ҳам «исроф» тоҷикӣ-форсӣ нестанд. Онҳо дахил аз арабиянд.

Дар шеваи тоҷикони минтақаи кӯҳистонии Нурато, феъли «искунҷидан», ки яқинан суғдист дар истифода аст. «Искунҷидан» ҳамон сарфачӯй намудан аст. Агар амсоли чунин калимот аз қаъри асрҳо берун кашида ва дар хидмати мардум гузошта шаванд, аз он пуштибонӣ бояд намуд. Ё худ феъли «ужбидан» ва ё «виғидан»-ро бигирем. Ҳар яке дар ҷои худ ба маънои хайёӣ кардан, дӯхтан, феъли дуввум ба маъноии «дар асари оташ ва ё гармои тоқатфарсо «сӯхта чингак шудани маводи нафис, аз қабили пашму мӯина ва нахи пахтаву абрешим» мавриди истифода қарор мегирад. Хулоса, ин фарҳанг муаллифи мақоларо таҳти таъсири худ қарор дод ва ин ҷониб тасмим гирифтам пиромуни корбурди вожаҳои суғдӣ дар шеваҳои тоҷикони кӯҳистони Нурато фишурдаи мулоҳизоти хешро дар мақолаи баъдӣ баён намоям.

Назруллоҳ РАСУЛЗОДА,
номзади улуми филология.

Фахри фахриён

Сиҳатгоҳи фахриён, ки чанд сол инҷониб дар ноҳияи Олтиариқ арзи вуҷуд дорад, асосан ба пиронсолон хизмати беминнат мерасонад. Сиҳатгоҳ дар як ҷои хушбӯ ҳаво, ки чашмаи шифобахш дорад, маскан гирифтааст. Аз гӯшаву канори ҷумҳуриҳои Осиёи Марказӣ беморон ва истироҳаткунандагон ин ҷо омада, саломатиашонро барқарор мекунанд.

Шароит дар ин ҷо хуб аст. Ва мусоидии ҳамаи шароитҳо маҳз ба сару сарвари сиҳатгоҳ вобастагии қавӣ дорад. Шоҳсанамхон дар вилояти Фарғона аз зумраи сарвароні шинохтаест. Духтараки хушфеълу атвор, шармгину камгап баъди хатми мактаби миёнаи ноҳияи Олтиариқ азм кард, ки шаҳри Андиҷон раваду хонданро дар мактаби олӣ давом диҳад. Дере нагузашта дар байни ҳамсабақон бо хуб азбар кардани нозукиҳои илму фан фарқ кард, ҳама ҷун талабаи аълохон ӯро ҳурмату эҳтиромаш мекарданд, ҳар вақт аз ӯ маслиҳатҳо мепурсиданд.

Шоҳсанам соли 1990 даргоҳи олии тиббиро бо баҳои аъло хатм карду ба зодгоҳаш Олтиариқ омад. Падараш, ки Зафарҷон ном дорад, ана ҳамин сиҳатгоҳро сохтаву таҳту ҳамвор мекард. Духтари пурдону ташнаи кор ба паҳлӯи падар даромада ба кор шурӯъ кард.

Ӯ дар шӯъбаи рақами 4 корро сар кард. Либоси саппасафеди духтурӣ ба духтари хушқаду қомат ҷунон мезебид, ки ҳар истироҳаткунанда бе ихтиёр ба ӯ бо ҳавас менигарист ва ба ҳар суҳани ибратомӯзаш гӯш медод. Ҳа, дар сиҳатгоҳ баробари доруву дармон суҳани хуб, муомилаи нағзу шароити хуб низ басо муҳим аст.

— Вақтҳои аввали кор карданам ба падару бобоҳо рӯ ба рӯ шуда ҳаракат мекардам, ки ба дардашон марҳам ҷӯям, нақл мекунад Шоҳсанам. Ба ҳар ҳол хуб сӯҳбат мекардам, роҳу равиши шифоёбиро мегуфтам, гоҳо мешуд, ки дилгир шуда пинҳонӣ гиря ҳам мекард, ба шавҳар баромад ва инак соҳиби ду фарзанд як писару як духтаранд онҳо. Қобилияти хубӣ касбӣ ва ташкилотчигии ӯро ба назар гирифта, аҳли ҷамоа соли 1999 ӯро ба вазифаи сардухтурии сиҳатгоҳ пешбарӣ намуданд. Вақти ҷамъомади интихоботӣ худи вазир, ки ширкат варзида буд, ба ӯ боварии калоне зоҳир кард.

Соли эъзози Кӯҳансолон

Сарвари ҷамоа Шоҳсанам корро аз чӣ сар кард?

Аввало аз ҷо ба ҷо гузории кадрҳо, ӯ ягон нафар коргари пештараро аз ҷор берун накарда, ҷойи онҳоро мувофиқи истеъдоду қобилияташон дигаргун кард. Сипас ба беҳтар кардани шароити сиҳатгоҳ дасту остин барзад. Ба чанд роҳбарони ноҳияву вилоят рӯ ба рӯ шуду кӯмак пурсид ва сафу саршумори ҳомиёнро зиёд намуд. Сиҳатгоҳе, ки барои сад нафар пешбинӣ шуда буд, имконият пайдо кард, ки 320 нафарро қабул намояд.

Ошоҳаи сиҳатгоҳ хуб аз таъмир бароварда шудааст, барои баҳору зимистон нӯшидани оби менериалӣ ҷои маҳсуси шинаме сохта шуда он пурра ба талаби стандарти ҷаҳонӣ ҷавоб медиҳад.

Дар корпуси фароғатии кӯҳансолон чойхонаи 20 метра сохта мешавад, ки дорои ҳама гуна шароитҳост. Бо ташаббуси саркор гармхона ташкил карда шудааст, ки баҳору зимистон он ҷо ҳар гуна кабудиҳо, помидору бодиринг рӯёнда мешаванд. Дар сиҳатгоҳ 3,5 гектар майдонро чун ҳоҷагии ёрирасон кор мефармоянд, ки он ҷо картошка, карам, сабзӣ, пиёз барин зироатҳои хоҷагии қишлоқ рӯёнда мешавад.

Ба мақсади ошхонаи сиҳатгоҳро бо гӯшти парҳезӣ таъмин намудан фермаи мурғи марҷон ташкил карда шудааст. Дар он беш аз 500 сар мурғи марҷон парвариш карда мешавад. Масъалаи гӯшт ва тухм низ он ҷо ҳал шудааст.

Дар ҷои хубу шинам ду ҳавз бунёд карда шуда, дар онҳо асосан заҳрамоҳо парвариш карда мешавад. Баҳорон ҳафтае як маротиба истироҳаткунандагон метавонанд аз ҳоҷагии худӣ моҳиҳӯрӣ кунанд.

Иқтисодиёти бозоргонӣ аз ҳар коркун ва роҳбар кордониву корчаллониро талаб мекунад. Сарвар назди сиҳатгоҳ табобати ноёфти миллӣ «гилотерапея»-ро ташкил додааст, ки ба ҷуз дамгирандагони сиҳатгоҳ аз гирду атроф мичозан омада табобат мебанд. Барои иқтисоди корхонаро мустаҳкам кардан боз тадбири дигар, яъне тайёр кардан хишти плитаи шашкунҷа барои роҳравҳо даромади хуб дода истодааст. Аз фоидаи ситондаи ин соҳаҳо ҳар гуна корҳои сохтмонӣ анҷом меёзирад.

Сиҳатгоҳ рӯз то рӯз ободу зебо аз ҷиҳати иқтисодӣ мустаҳкам мегардад. Хӯрду хӯрок дар ошхона, шишту хез дар хонаҳои дамгирӣ, муомилаи хуби кормандон дар табобатхонаҳо ба кас сабукиву руҳбаландӣ мебахшад. Охир кӯҳансолон, падару модар, бобову бобокалонҳое, ки он ҷо табобат меёбанд, танҳо ба суханони нек ва муомилаи хуш мӯҳтоҷанд. Одилҷон Ҳусанов, Дилшодбек Мингалиев, Саъдуллохон Холматов, Азизбек Мадалиев барин духтурони тоифаи олӣ, Мақсудахон, Олтиной, Маҳфузахон ва Салимҷон барин ҳамшираҳову бародарони тиб бо корҳои бори ҳалолу нек вирди забони кӯҳансолонанд.

К. МУҲИДДИНОВ,
(мухбири худамон).

Мушоира давом дорад...

Мутолиаи китоб ва ё қироат кардани шеър маъновиёти касро бой ва ҷаҳонбиниашро васеъ мегардонад. Дар ин бобат мактабҳои таълимашон бо забони тоҷикии деҳаи Варзики ноҳияи Чуст намунаи ибратанд. Соли 2000- ум бо ташаббуси муаллимони забон ва адабиёти тоҷик ва ҷонишини директор оиди корҳои маънавиёт ва маърифати мактаби рақами 50 ба номи Абулқосим Фирдавсии ноҳия Турсунбой Шаропов озмун таҳти унвони «Кӣ бештар шеър ёд мекунад» оғоз ёфт. Дар озмун 16 нафар хонандаи синфҳои гуногун иштирок карда, ғолибон бо тӯҳфаҳои қиматбаҳо сарфароз гардиданд. Ҷамоаи мактаб ба чунин қарор омаданд, ки ин кори хайрро боз давом диҳанд. Рӯзҳои таътили зимистонаи соли ҷорӣ дар мактаб боз озмуни шеърхонон баргузор гардид. Иштирокчиёни озмун шартҳои зеринро иҷро карданд: «Кӣ бисёр шеър медонад», «Кӣ ифоданок ва бехато шеър мехонад», «Кӣ зебо ва бехато менависад». Хурсандиовар аст, ки соли гузашта дар озмун 16 нафар мактабиён иштирок карда бошанд, имсол сафи онҳо ба 30 нафар расид. Ҷои аввал ба толибагони синфи 8-ум Марҳабо Мирзоева ва Малика Инъомова дода шуд, ки ҳар яки онҳо 158- тогӣ шеърро аз ёд қироат карданд.

Анвар МУРОДОВ.

Дар акс: ғолибони озмун **Марҳабо МИРЗОЕВА** ва **Малика ИНЪОМОВА.**

Суратгир: муаллиф.

Турфа олам

Сарватмандони Британиё

Малика Елизаветта II дар рӯйхати сарватмандони Британиёи Кабир, ки 500 нафарро ташкил медиҳанд, ҷои аввалро ишғол намудааст. Рӯйхати мазкурро маҷаллаи «Бизнес-ай» дар асоси гузарондани тадқиқотҳои махсус интишор намудааст. Сарвати малика 2,2 миллиард фунт-стерлинг арзёбӣ гардидааст. Вале аз рӯи тахмини мачалла он нисбатан камтар нишон дода шудааст. Чунки танҳо бинои қасрҳо, консерни дар ихтиёраш буда, аз як миллиард фунт-стерлинг зиёд мебошад. Ва он моли ғайримангӯл ҳисобида мешаваду барои ба фурӯш мондани он ҳаҷ надорад. Зеро мулк меросӣ буда, аз як аволод ба авлоди дигар мегузарад.

Пештар малика сарватманд будани худро пинҳон медошт ва дар мобайни рӯйхати сарватмандон ҷо ишғол мекард. Ва ниҳоят адолат тантана карда, сарватманд будани малика тасдиқи худро ёфт.

Хирсҳо ба шаҳр ҳуҷум меоваранд

Бо пойтахти Канада хирсҳо тез-тез сар мехалонанд. Вақтҳои охир аз кӯчаҳои шаҳр даҳ хирс дастгир шуд. Дар шаҳрҳои наздики Оттава-Халле ва Эймлер нисбат ба гову гӯсола ва аспу хар бештар хирсҳо ва хирсбачаҳо ба назар мерасанд. Мутахассисон зикр мекунанд, ки хирсҳо ва хирсбачаҳо сокинони ҷангалзорҳои на он қадар калони шафати шаҳрҳо буда, 150-200 саранду аз хунукӣ ва нарасидани хӯрокворӣ ба шаҳрҳо сар мехалонанд. Аз он ҷумла, имсол аз сабаби қир шудани занбӯрҳои асал асали кирой ҳосил нагардид ва хирсҳо ба мақсади раҳоӣ ёфтан аз гуруснагӣ ба мавзеъҳои истиқоматии шаҳрҳо ҳуҷум меоваранд. Яъне ҳамагон аз паи ба даст овардани қути лоямут мебошанд. Хирсҳо бештар ба боғу анборҳо ҳуҷум оварда, себу чормағзро мерабоянд.

Ба туфайли андешидани тадбирҳои фаврӣ то ҳол беш аз 65 хирсу хирсбача дастгир гардида, ба боғи ҳайвоноти шаҳрҳо роҳ пеш гирифтанд.

Одами нопадид

Аз замони ба дасти чоп расидани асари Герберт Уэс «Одами нопадид» олимон ба доми ғояи сохтани одами нопадид афтодагардад. Набошад, ҷопонҳо дар бобати тарғиб кардани худ ҳамтое надоранд.

Бозёфти аҷиб

Олимони Австралия бо асбоби махсуси аккосӣ аз зери ҳавзаи оби Беллиногаузен тасвири шаҳри аҷиберо бардоштанд. Дастгоҳ дар чуқурии 35 газ (чуқурии ҳавза 6000 газ аст) хонаҳои бузурги чарогдор ва иншооти тухмшаклро ба сурат гирифт.

Мутахассисони дорулфунуни Мелбурн ба хулосае омадаанд, ки иншооти мазкур маҳсули дасти мавҷудоти зинда аст. Онҳо ҳостанд шаҳрро такрор ба сурат гиранд. Вале ин дафъа бо дасти ҳолӣ баргаштанд. Зеро «шаҳри сунъӣ» ғайб зада буд ва тахмин меравад, ки ӯ киштиҳо обии навофаридае мебошаду ба мақсади ҳарбӣ офарида шудааст.

Аз зарби навохтан хуншор гардид

Се ҷавони перуғӣ дар гитornавозӣ «қаҳрамон» шуданд. Онҳо 55 соат гитор навохта, тамошобинонро ба ҳайрат гузоштанд. Пас аз ҳар соат фақат 10 дақиқа нафас рост мекарданд, ки онро дамгирӣ гуфтан нашояд. Аз зарби навохтан ангуштонашон хуншор гардид. Агар духтурони навбатдор онҳоро бознамедоштанд, ҷавонон гиторнавозиро давом медоданд.

Ва бояд тазаккур дод, ки ин амал ба туфайли гарав ва ба даст овардани сарвати муайян ба рӯи об бароварда шуд.

Ҳизби «хафашудагон»

Чунин ҳизб дар шаҳри Первоуралскии вилояти Свердлов пайдо гардидааст. Даъват гардидааст, ки дили касе, ки аз санг бошад, ба он аъзо шуданаш мумкин аст. Шиори ҳизб ба тартиб ҷеғ задани «хафакунандагон» мебошад. Вале ҳизб номнавис нагардидаасту касе аз паи он ҳам нест. Аз ин рӯ мақоми ҳуқуқиро пайдо накардааст. Ба фикри созмондиҳандагон шумораи аъзоёни онҳо хеле зиёд хоҳад гардид. Чунки хафашудагон бисёранду шумораи «хафакунандагон» ҳам пайваста меафзоянд.

Оё Ева садоқатманд буд?

Рӯзномаи «Билд»-и Олмон хабари ҳангомаомезро чоп кард, ки онро муштариён бо ҳайрат пазируфтанд. Зеро то ҳол дар тамоми манбаъҳо хабар дода шуда буд, ки Ева Браун — ҳамсари садоқатманди Гитлер буд ва дигар хушдоре надошт. Тамоми ҳаёташ-ро ба Гитлер бахшидааст. Вале рӯзнома дар пойгоҳи далелҳои қотеъ исбот кардааст, ки Ева хушдореро доштааст, ки афсари СС ба ҳисоб мерафтааст. Ева, ки ӯро одатан Гилер «Чапперлд» ном мебурд, бо обергруппенфюрер Отто Херман Фегеляин унс мегирифтааст.

Рӯзнома хабар додааст, ки мулоқоти аввалини Ева ва ин афсар дар яке аз қарорگоҳҳои махфии фюрер дар Брергхоф ба амал омадааст. Вале Ева дар ҳаёти ӯ зани аввалину охирин набуд. Зеро ҳама хуб медонистанд, ки Отто занбози ашаддӣ аст ва дар як дам зани дилхоҳро ба доми худ медаровард. Ва ин хислати афсарро Генрих Гиммле намепазируфт ва ба вай борҳо маслиҳат додааст, ки ин рафторашро тағйир дода, тезтар сари худро дуто кунад. Ва ӯ ба ин маслиҳат гӯш андохта, ба он мақсад, ки Еваро ба даст дарорад, ба хоҳари ӯ Гретл ҳонадор шуд. 3 июни соли 1944 тӯи онҳо ба амал омад. Ва ҳангоми тӯй Ева худро нигоҳ дошта натавонисту домодашро бӯса карда монду бо ҳамин қиссаи муҳаббати онҳо оғоз ёфт.

Дар рӯзҳои охирине, ки тақдири Олмон дар Ҷанги дуюми ҷаҳон ҳал мегардид, вай ба назди Ева ба бункери Гитлер даромада, аз ӯ хоҳиш намуд, ки мамлакатро тарк кунад. Ва ин суханонро тасодуфан дигар афсарон шуниданду сар шуд овозаву дарвоза. Гитлер суроғ ба ин ҷо, ки Отто фавран ҳабс карда шавад ва ӯро ба ҷазои олӣ муносиб донанд. Ҳукм иҷро гардиду худи ҳамон рӯз Гитлер ба Ева расман хонадор шуд.

Овози тоҷик
МУАССИСЛАР: Ӯзбекистон Республикаси Олӣ Мажлиси ва Ӯзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.
Тожик тилида нашр этилади.

Сармуҳаррир Эсон Турдиқулов.
Рӯзнома ҳафтае ду маротиба: рӯзҳои чоршанбе ва шанбе мебарояд.
Рӯзнома дар компутерхонаи идора чинда, саҳифабанд гардид.

Ҳаҷми насри бадеӣ, очерку мақола аз 5 саҳифаи чопи ду интервалӣ ва шеър аз 50 мисраъ зиёд бошад, идора қабул намекунад. Рӯзнома ба мактубҳои интишорнашуда ҷавоб намегардонад.
Рӯзнома дар Кумитаи давлатии матбуоти Ӯзбекистон номнавис гардидааст. Тартиби номнависшуда № 16. Г - 259.
Теъдоди чоп 3000.

Ҳисоби сурати мо дар бонк: Ҳ/С 20212000800101767001, МФО 00423. Шӯъбаи Меҳнати ЖСБ дар шаҳри Тошканд.
Муҳаррири навбатдор: Б.ТӮЙНАЗАРОВ.
Мусаҳҳеҳон: ДОДОБОЕВА М. ФАЁЗОВА Т.
Саҳифабанд: Г. Раҳимова.

Нишонии мо:
700047 ш.Тошканд, кучаи Матбуотчилар, 32.
Телефонҳо: қабулгоҳ 133 - 82 - 83; шӯъбаи мактубҳо ва корҳои оммавӣ 136 - 57 - 28.
Индекси обуна 170.
Матбааи табъу нашри Ширкати саҳҳомии «Шарқ», нишонии корхона: кучаи Буюк Турон, хонаи 41.